

RvV-416

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

Over een ontwerp van wetshervorming tot regeling van het contract tot reisorganisatie.

Brussel, 1ste februari 2010

SAMENVATTING

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties ontvangen het ontwerp van wetshervorming tot regeling van het contract tot reisorganisatie, opgemaakt door dhr. E. Balate heel positief. Dit voorontwerp is de concretisering van een groots ontwerp van herziening van de Belgische wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling.

Met een duidelijk geëvolueerde markt werd het tijd om zich toe te leggen op een hervorming die beantwoordt aan de behoeften van de huidige markt en waarbij de bescherming van de consument wordt versterkt. In het licht van de werkzaamheden van de Geschillencommissie Reizen en van de rechtspraak zowel de Europese als de nationale wijzen **deze vertegenwoordigers** op tal van « pijnpunten » waarvoor een hervorming niet enkel noodzakelijk doch ook dringend was.

Over het algemeen, willen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** het accent leggen op 6 probleemgevallen in de wet van 1994 die bron is van incoherentie, onzekerheid en verwarring voor de consument:

1. De verwarrende definities van reisbemiddelaar en reisorganisator die maken dat de consument geen juist inzicht heeft in ieders respectieve verantwoordelijkheden;
2. Een te beperkt toepassingsgebied voor een echte doeltreffende bescherming van de consument;
3. De verplichtingen inzake informatie, adviesverlening en hulpverlening ten aanzien van de consument waarbij geen rekening wordt gehouden met de nieuwe mogelijkheden van informatie en communicatie;
4. Het sluiten van de overeenkomst (bestelbon, termijn van bevestiging,...) ;
5. De preciese verantwoordelijkheden van elke tegenpartij bij het contract;
6. De verhaalsmogelijkheden en de verjaringstermijnen;

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat dit voorontwerp een nuttig uitgangspunt is voor de aanpassing van de huidige wet betreffende de reiscontracten. Dit voorontwerp vertoont echter leemten en gebreken, zoals vermeld in het advies en vergt dus de nodige omwerking.

Voorafgaandelijk wensen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** te benadrukken dat het volgens hen voorbarig is de besprekingen rond een mogelijke herziening van de wetgeving reiscontracten nu reeds te voeren. Teneinde opeenvolgende hervormingen te vermijden, pleiten de organisaties van de Middenstand ervoor om de werkzaamheden op Europees niveau af te wachten. Op 8 oktober 2008 werd het voorstel van richtlijn betreffende de consumentenrechten ingediend door de Europese commissie. Deze richtlijn zal vanwege de maximumharmonisatiebepaling de verkoop van alle toeristische diensten regelen die niet onder de definitie van pakketreis vallen. De commissie heeft verder ook aangekondigd dat dit najaar wordt aangevangen met de herziening van de richtlijn pakketreizen. Het is duidelijk dat men beide richtlijnen wil hervormen tot een samenhangend geheel. De huidige besprekingen zijn volgens de organisaties van de Middenstand dan ook minder opportuun.

Behalve de voorbarigheid, zijn de voornaamste problemen die de ontwerpreglementering bevat volgens **de vertegenwoordigers van de Middenstand** de volgende: de uitbreiding van het

toepassingsgebied, het feit dat wordt afgestapt van het onderscheid ‘reisbemiddelaar’ en ‘reisorganisator’, de invoering van de hoofdelijke aansprakelijkheid onder alle tussenkomende dienstverleners, de wanverhouding tussen de rechten en de plichten van enerzijds de reissector en anderzijds de reiziger en ten slotte de verlenging van de verjaringstermijn.

Omwille van de redenen hierboven aangehaald, brengen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** een ongunstig advies uit over het voorliggende ontwerp van wetshervorming.

De Raad voor het Verbruik, die op 3 november 2008 door de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken verzocht werd een advies uit te brengen over een ontwerp van wetshervorming tot regeling van het contract tot reisorganisatie, is op 1ste februari 2010 in plenaire vergadering bijeengekomen onder het voorzitterschap van de heer Robert Geurts, en heeft huidig advies goedgekeurd.

De Raad voor het Verbruik heeft de Voorzitter verzocht huidig advies over te maken aan de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken, aan de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen en aan de Minister van KMO en Zelfstandigen.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik,

Gelet op de brief van 3 november 2008 van de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken, waarin hij de Raad voor het Verbruik om een advies verzoekt over een voorontwerp van wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie;

Gelet op het ontwerp van wetshervorming tot regeling van het contract tot reisorganisatie;

Gelet op de Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten;

Gelet op de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling;

Gelet op het consumentenatelier van 9 oktober 2008 ;

Gelet op de studie uitgewerkt door de Université de Mons-Hainaut;

Gelet op de werkzaamheden van de Commissie « Handelspraktijken » onder de voorzitterschap van de heer Ivo Mechels (Test-Aankoop) tijdens haar vergadering van 8 januari 2009, 27 april 2009, 22 juni 2009, 15 september 2009, 7 oktober 2009 en 20 november 2009;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende deskundigen : de dames De Boeck (ABTO), Depreeuw (Unizo), Diels (Féd.Horeca Vlaanderen), Lambrechts (FOD Economie), de heren Appels (VLARA), Cuvelier (UPAV), De Coninck (Test-Aankoop), Kisiel (Avitour), Mannaerts (F.B.A.A.), Moerenhout (OIVO), Pérignon (ABTO), Tuyttens (BTO), Van Eeckhout (VVR) en Vlassembrouck (UPAV) ;

Gelet op de uitwerking van het ontwerp van advies door de heer Moerenhout (OIVO) et Mevrouw Depreeuw (Unizo) ;

Gelet op het advies van het Dagelijks Bestuur van de Raad van 10 december 2009;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT :

1. Inleiding

De organisaties van de Middenstand benadrukken voorafgaandelijk nogmaals dat het uiterst voorbarig is de besprekingen rond een mogelijke herziening van de wetgeving reiscontracten nu reeds te voeren. Teneinde opeenvolgende hervormingen te vermijden pleiten de organisaties van de Middenstand ervoor om de werkzaamheden op Europees niveau af te wachten. Op 8 oktober 2008 werd het voorstel van richtlijn betreffende de consumentenrechten ingediend door de Europese commissie. Deze richtlijn zal vanwege de maximumharmonisatiebepaling de verkoop van alle toeristische diensten regelen die niet onder de definitie van pakketreis vallen. De commissie heeft verder ook aangekondigd dat dit najaar wordt aangevangen met de herziening van de richtlijn pakketreizen. Het is duidelijk dat men beide richtlijnen wil hervormen tot een samenhangend geheel. De huidige besprekingen zijn volgens **de organisaties van de Middenstand** dan ook niet opportuun.

Indien een hervorming toch wordt overwogen, dan gaan **de vertegenwoordigers van de Middenstand** helemaal niet akkoord met de in het voorontwerp Balate voorgestelde wetswijzigingen. Het uitgangspunt van het voorontwerp waar gesteld wordt dat er veel problemen zijn is sterk betwistbaar. Het aantal dossiers bij de VZW Geschillencommissie Reizen (127 arbitrages werden in 2008 beslecht) is erg beperkt en een meerderheid arbiters en voorzitters van de Geschillencommissie stellen dat er geen redenen zijn om tabula rasa te maken met de huidige tekst die haar deugdelijkheid heeft bewezen. De reiscontractenwet biedt de Belgische klant vandaag al een veel hoger beschermingsniveau in vergelijking met andere Europese landen. Volgens verschillende eminente juristen heeft het geen zin het huis volledig te slopen als er hier en daar enkel wat kamers opgesmukt moeten worden.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties onthalen het ontwerp van wetshervorming tot regeling van het reiscontract opgesteld door Meester E. Balate heel gunstig. Dit voorontwerp is de concretisering van een groots ontwerp van herziening van de Belgische wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling.

Met een duidelijk geëvolueerde markt werd het tijd om zich toe te leggen op een hervorming die beantwoordt aan de behoeften van de huidige markt en waarbij de bescherming van de consument wordt versterkt. In het licht van de werkzaamheden van de Geschillencommissie Reizen en van de rechtspraak, zowel de Europese als de nationale, wijzen **deze vertegenwoordigers** op tal van « pijnpunten » waarvoor een hervorming niet enkel noodzakelijk doch ook dringend was.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties willen ook onderstrepen dat het aantal klachten ter zake niet mag geminimaliseerd worden. Bij de geschillen die in de cel arbitrage van de Geschillencommissie Reizen worden behandeld, komen nog de gevallen die in de cel bemiddeling worden behandeld en het ontbreken van een klachtencultuur in België.

Als het klopt dat er weldra een nieuwe richtlijn over het onderwerp zou moeten komen, zien **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** in deze werkzaamheden op Europees niveau geen belemmering om de discussies op nationaal niveau aan te vatten. De nood aan een dringende en noodzakelijke hervorming rechtvaardigt **voor deze vertegenwoordigers** dat de problematiek ernstig en diepgaand op het niveau van de Raad voor het Verbruik wordt aangepakt.

Bovendien willen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** wat de besprekingen op Europees niveau betreft, een systeem vermijden dat leidt tot een verschillende bescherming naargelang het een pakketreis of een ander type van reis betreft. **Deze vertegenwoordigers** zijn voor een coherent en globaal systeem dat een zelfde niveau van bescherming biedt voor de verschillende types van reizen.

2. Algemene bespreking

Behalve de voorbarigheid, zijn de voornaamste problemen die de ontwerpreglementering bevat volgens **de vertegenwoordigers van de Middenstand** de volgende:

- de uitbreiding van het toepassingsgebied. De ontwerpreglementering gaat hiermee veel verder dan de bestaande Europese reglementering .
- het feit dat wordt afgestapt van het onderscheid ‘reisbemiddelaar’ en ‘reisorganisator’.
- de invoering van de hoofdelijke aansprakelijkheid onder alle tussenkomende dienstverleners. Het lijkt zeer moeilijk om juridisch verantwoordelijk te worden gesteld voor zaken waarop men geen vat heeft.
- de wanverhouding tussen de rechten en de plichten van enerzijds de reissector en anderzijds de reiziger
- de verlenging van de verjaringstermijn

De vertegenwoordigers van de Middenstand bespreken de hierboven genoemde problemen dieper in de artikelsgewijze bespreking hieronder.

In het algemeen wensen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** het accent te leggen op 6 probleemgevallen in de wet van 1994 bron van incoherentie, onzekerheid en verwarring voor de consument:

1. De verwarrende definities van reisbemiddelaar en reisorganisator die maken dat de consument geen juist inzicht heeft in ieders respectieve verantwoordelijkheden;
2. en te beperkt toepassingsgebied voor een echte doeltreffende bescherming van de consument;
3. De verplichtingen inzake informatie, adviesverlening en hulpverlening ten aanzien van de consument waarbij geen rekening wordt gehouden met de nieuwe mogelijkheden van informatie en communicatie;
4. Het sluiten van de overeenkomst (bestelbon, termijn van bevestiging,...) ;
5. De preciese verantwoordelijkheden van elke tegenpartij bij het contract;
6. De verhaalsmogelijkheden en de verjaringstermijnen;

3. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk I : Definities en toepassingsgebied

Artikel 2

De organisaties van de Middenstand stellen dat de uitbreiding van het toepassingsgebied in vergelijking met dat van de huidige wet veel verder gaat dan de Europese wetgeving.

Artikel 2§1,1°, a)

De organisaties van de Middenstand benadrukken dat de invoering van de omschrijving ‘ Al dan niet bijkomstige toeristische diensten’, zonder bijkomende definiëring, aanleiding kan geven tot de meest uiteenlopende interpretaties en dus rechtsonzekerheid zal teweeg brengen. **Deze vertegenwoordigers** wensen een verduidelijking van de term ‘ al dan niet bijkomstige toeristische diensten’.

Artikel 2 §1, 1°, b)

De vertegenwoordigers van de Middenstand wensen een verduidelijking over de aard van de opsomming onder punt b). Betreft het hier een limitatieve opsomming of niet? Aangezien het voorontwerp verregaande verplichtingen invoert, moet het voor alle actoren duidelijk zijn wanneer zij onder het personeel toepassingsgebied zouden vallen. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** vragen met name een verduidelijking voor de dienstverleners uit de hotelsector, welke anders naargelang de wijze van de boeking ofwel wel of juist niet onder het personeel toepassingsgebied van de wet zullen terechtkomen. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** menen dat een dergelijk verregaande uitbreiding tot alle mogelijke toeristische bezoeken en evenementen hier niet op zijn plaats is.

Artikel 2, § 1, 2°

De vertegenwoordigers van de Middenstand betreuren dat er wordt afgestapt van het onderscheid tussen ‘ reisbemiddelaar’ en ‘reisorganisator’ en vragen de invoering van dit onderscheid en dit overeenkomstig de Richtlijn 90/314/EEG.

Artikel 2, §1, 3°

De vertegenwoordigers van de Middenstand wensen de huidige definitie van het begrip ‘reiziger’ te behouden. De Middenstand benadrukt dat het feit dat er geen onderscheid kan worden gemaakt tussen diegene die het reiscontract afsluit en diegene die ervan geniet, leidt tot problemen. Wie moet immers in geval van annulatie vergoed worden: de contractspartij, diegene die van de reis geniet of beiden?

De vertegenwoordigers van de Middenstand vragen dat de betaling aan één van beide partijen door de reisverkoper bevrijdend zou zijn indien de huidige definitie van reiziger niet wordt weerhouden.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet van fundamenteel belang is opdat zij in overeenstemming zou zijn met de evolutie van de sector. Deze uitbreiding mag er niet komen zonder een diepgaande gedachtewisseling over het reizenaanbod.

Het reizenaanbod werd sinds de goedkeuring van de wet van 1994 immers aanzienlijk uitgebreid en neemt voortaan diverse en velerlei vormen aan (afzonderlijke toeristische diensten, reizen à la carte, dynamic packaging,...)

Door deze veelvoudigheid, vallen veel vormen van reizen momenteel niet onder het toepassingsgebied van de wet waardoor de bescherming waarop de consument recht heeft verzwakt en zelfs teniet wordt gedaan.

De definitie van "reiziger" opgenomen in het ontwerp van wetshervorming stemt dus overeen met de eisen van **deze vertegenwoordigers**. Door de reiziger te kwalificeren als elke persoon aan wie een reiscontract wordt aangeboden, die een reiscontract sluit of die van de diensten van een reiscontract geniet; alle hypothesen van de verschillende aanbiedingen zijn er zo in omvat en de bescherming van de consument is verzekerd.

De definitie van verkoper van reizen opgenomen in het voorontwerp beantwoordt voor de **vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** doeltreffend aan de behoefte van de consument aan een betrouwbare economische partner. Volgens **hen**, zal de consument door het gebruik van deze eenduidige term, te weten de verkoper als bepaald in de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken, de voorlichting en de bescherming van de consumenten slechts één medecontractant kunnen hebben en aldus een vereenvoudigde globale visie op de rechten en plichten van elke partij bij het contract. Deze oplossing is overigens algemeen verbreid in heel wat andere sectoren waar de verkoper de enige verantwoordelijke onderhandelingspartner ten overstaan van de consument is.

Deze vertegenwoordigers vinden het dus positief om de begrippen bemiddelaar en reisorganisator onvoorwaardelijk te laten vallen en ze te vervangen door het enige begrip verkoper van reizen.

Artikel 3

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zijn tevreden met de uitbreiding van het territoriale toepassingsgebied tot de wet op de contracten van reizen die in België verkocht of te koop worden aangeboden ongeacht het communicatiemiddel en tot de contracten waarvan de promotie in België georganiseerd verloopt.

Article 5

De Raad vindt het redelijk en verantwoord dat het voorontwerp sommige wettelijke verplichtingen uitsluit wanneer de reiziger geen particulier maar een commerciant is of preciezer gezegd als de reis exclusief voor zaken bedoeld is.

Hoofdstuk II : Toegang tot de markt

Artikel 6 §1

De Raad aanvaardt dat elke verkoper over voldoende financiële garanties dient te beschikken, ingeval van financieel onvermogen. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** menen echter dat elke partij alleen haar eigen financiële risico's dient te dekken. Aangezien **diezelfde vertegenwoordigers** ervan uitgaan dat elke dienstverlener dient in te staan voor de eigen verplichtingen, dient dit principe ook te gelden voor de financiële garantieverlening.

De Raad is van mening dat ook luchtvaartmaatschappijen zich dienen in te dekken tegen insolventie en dit voor alle producten die zij commercialiseren.

Artikel 6 §6

De Raad wijst op het gebrek aan logica en coherentie van §6 in vergelijking met artikel 2 §2: artikel 2§2 verklaart de bepalingen immers niet van toepassing op de verkoop door luchtvaartmaatschappijen, terwijl deze via artikel 6 §6 wel onder het toepassingsgebied worden gebracht.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties leggen het accent op de nood aan een sterkere bescherming van de consument tegen de insolventie van de reisorganisatoren of reisbemiddelaars, in overeenstemming met artikel 7 van de Europese richtlijn 90/314/EG. Om alle discriminatie te vermijden, zouden onder andere de luchtvaartmaatschappijen dergelijke waarborgen moeten bieden.

Voor **deze vertegenwoordigers**, moet deze solvabiliteitsgarantie beoordeeld worden in de fase van de toegang tot de markt waarbij dan een globale aanpak van het probleem mogelijk wordt . Om de consument doorzichtigheid te garanderen, zouden deze financiële waarborgen moeten worden gepubliceerd vb. via de internetsite van de verzekeraar.

Hoofdstuk III : Informatie- en raadgevingsplicht

De Raad merkt op dat artikel 3 van de richtlijn 90/314 inzake pakketreizen verplichtingen oplegt indien een reisbrochure wordt verstrekt aan de consument. In de tekst die voorligt worden deze verplichte vermeldingen niet weerhouden. Het ontbreken ervan is bijgevolg strijdig met de Europese richtlijn.

Artikel 7 §2, eerste streepje

Dit artikel stipuleert dat de kenmerken en categorieën van de gebruikte vervoermiddelen moeten vermeld worden voordat de reiziger het contract met de reisverkoper afsluit. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** achten deze bepaling beperkend voor de vrijheid van de onderneming van de reisverkoper. De verplichting het vervoermiddel voorafgaandelijk te vermelden, verhindert de reisverkoper immers het meest adequate vervoermiddel te kiezen in functie van het aantal reizigers. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** menen dat het onmogelijk is voor de betrokken reisverkopers om voor alle vervoermiddelen een aangepaste vermelding te regelen, gelet op de veelheid aan mogelijke vervoermiddelen.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat de consument bij het sluiten van de overeenkomst op de hoogte moet zijn van de gebruikte vervoermiddelen zodat hij een verstandige keuze kan maken. Voor **deze vertegenwoordigers**, is dat één van de essentiële elementen van de overeenkomst.

Artikel 7§2, tweede streepje

Dit artikel verplicht de reisverkoper de reiziger voor het afsluiten van het contract te informeren over de identificatie van de luchtvervoerder. **De Raad** verwijst naar Verordening 2111/2005 die verplichtingen oplegt inzake informatie. **De Raad** wenst dat enkel in dit kader informatie moet gegeven worden en enkel voor zover ze beschikbaar is. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** verwijzen naar bijkomende opmerkingen hierover in het gezamenlijk standpunt van ABTO – BTO – UPAV – VVR (zie bijlage) inzake het wetsvoorstel 18/12/2008 houdende wijziging van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling ingediend door de heer Olivier Maingain..

Artikel 7, § 2, vijfde streepje

De vertegenwoordigers van de Middenstand menen dat de verplichting om informatie te verstrekken die is aangepast aan de persoonlijke situatie van de reiziger, te verregaande verplichtingen oplegt aan de reisverkoper. De vertegenwoordigers van de Middenstand benadrukken dat de herneming van de bepalingen van de Richtlijn 90/314/EEG beter zou zijn.

Om het gebrek aan relevante informatie waarmee de consumenten momenteel te kampen hebben, te ondervangen, menen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** dat het ontwerp van wetshervorming zou moeten worden aangevuld met een standaard informatieformulier, dat een soort van check-list zou zijn en een integraal deel van de bestelbon naar het voorbeeld van de recente richtlijn 2008/122/EG betreffende time-share van 14 januari 2009.

De vertegenwoordigers van de Middenstand menen dat het voorstel van de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties om te voorzien in een soort standaard informatieformulier, niet aangewezen is. Indien hier toch voor wordt geopteerd, dan moet gespecificeerd worden welke informatie door welke reisverkoper kan worden verstrekt

Artikel 7, § 2, zevende streepje

Volgens **de vertegenwoordigers van de Middenstand**, het bedrag van het voorschot beperken tot 25% van de totale prijs is niet realistisch want de meeste luchtvaartmaatschappijen vragen dat de totale prijs van het vliegticket wordt betaald bij reservatie. Vermits de luchtvaartmaatschappijen niet onder het toepassingsgebied van het wetsontwerp vallen, zou die beperking leiden tot concurrentievervalsing met de reisverkopers, wat **de vertegenwoordigers van de Middenstand** niet kunnen aanvaarden. Diezelfde vertegenwoordigers wensen de huidige vrijheid van voorschotten te behouden.

Artikel 7, §2, achtste streepje

De annulering wegens een gebrek aan voldoende deelnemers moet, volgens het wetsontwerp Balate, ten minste een maand voor de afreis plaatsvinden. Artikel 10, § 2, 3° van de huidige wet dat over dezelfde situatie handelt, voorziet dat de uiterste datum van annulering niet later mag zijn dan 14 dagen voor het vertrek. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** wensen de huidige termijn te behouden. De reisverkopers ervaren immers dat door veranderend reisgedrag van reizigers, reizen steeds later worden geboekt en de huidige termijn daarom realistischer is.

Artikel 7, § 2, elfde streepje

De Raad vraagt zich af hoe de reisverkopers de consument kennis kunnen geven van alle verzekeringen die door de betrokken verkoper werden aangegaan. Enkel ten behoeve van de consument aangegane verzekeringen zijn in deze relevant. Deze betreffen de verzekering beroepsaansprakelijkheid en insolventiteit.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties dringen erop aan dat de informatie- en adviesverplichtingen opgenomen in de richtlijn 90/314/EEG en in de wet betreffende de reisovereenkomsten zouden worden aangepast en versterkt ten aanzien van de huidige noden van de reizigers, van de recente reglementen betreffende de rechten van passagiers, en van de technische en praktische mogelijkheden van de organisatoren en wederverkopers inzake informatieverstrekking. Het traditionele model van de brochure is erg in opspraak en wordt meer en meer vervangen door virtuele brochures en on online reservatieprocedures.

Hoewel het positief is dat de visie van een brede informatieverplichting zoals die is opgenomen in de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken gevolgd wordt, beantwoordt het ontwerp van wetshervorming voor **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** slechts gedeeltelijk aan deze behoefte. Zo is er nergens een vermelding over vb. de informatieverplichting naar personen met beperkte mobiliteit toe, over gezondheidsrisico's, over diensten en faciliteiten die ter plaatse beschikbaar zijn, over wegenwerken of andere in de buurt van de logies,.... In het algemeen moet voorzien zijn in informatie over de eventuele ongemakken die er denkbaar kunnen zijn en waar de verkoper weet van heeft en waarmee de reiziger kan worden geconfronteerd. **Zij** verwijzen hiervoor naar hun voorstel voor een standaardformulier in de vorm van een check-list.

Voor **deze vertegenwoordigers** is de informatie aan de consument primordiaal. Volledige, precieze en gedetailleerde informatie is het beste middel om geschillen en lange en dure procedures die er voor elk van de partijen uit voortvloeien, te vermijden.

Artikel 8 en 9

Voor **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties**, is het de plicht van de verkoper om er zich van te vergewissen dat het type van reis niet onverenigbaar is met de gezondheidstoestand van de reiziger en om hem tips te geven en te waarschuwen voor reizen waarvoor een goede fysieke conditie vereist is. Hiertoe moet de verkoper zich nuttig kunnen informeren over de fysieke conditie van de reiziger rekening houdende met de bestemming en het type van reis.

Omgekeerd moet de consument zo snel mogelijk en eerlijk en doorzichtig antwoorden. Voor **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties**, is dat een evenwichtige relatie tussen de twee partijen. Bij deze verplichting moet echter strikt rekening worden gehouden met het evenredigheidsprincipe om te vermijden dat de zaken uit de hand lopen en om in overeenstemming te zijn met de wet van 1992 inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De vertegenwoordigers van de Middenstand menen dat het voorstel van de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties om de verplichtingen inzake gezondheids- en veiligheidsrisico's nog uit te breiden, niet opportuun is. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** menen eveneens dat de vragen, ter voldoening van die informatieverplichtingen, indruisen tegen de Belgische wetgeving inzake de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

In combinatie met wat te lezen valt in de artikels 7 en 8, is deze bepaling onevenwichtig. De evenredigheid tussen de verplichtingen van de verkoper en die van de reiziger is immers onbestaand. De reiziger is niet verplicht spontaan informatie te verstrekken over zijn fysieke conditie, eventuele allergieën, enzovoort maar moet enkel antwoorden op vragen die hem uitdrukkelijk worden gesteld. Die situatie zal tot gevolg hebben dat de reisverkopers, die een grote aansprakelijkheid dragen, ellenlange vragenlijsten zullen opstellen om rekening te houden met een maximum aan gevallen. Ook hier twijfelen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** eraan of dit te rijmen valt met de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 10

De vertegenwoordigers van de Middenstand vragen dat de betrokken verplichtingen enkel zouden slaan op die actoren die in staat zijn deze te vervullen.

Artikel 10,c : met betrekking tot minderjarigen dient **volgens de vertegenwoordigers van de Middenstand** verduidelijkt te worden dat deze bepaling enkel van toepassing is indien de minderjarige niet met ouders of familieleden reist.

Hoofdstuk IV: Het reiscontract

Artikel 11 tot 13

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zijn blij met de verplichting die in het voorontwerp wordt opgelegd om het reiscontract schriftelijk te finaliseren.

Deze vertegenwoordigers onderstrepen eveneens dat elke bijzondere wens van de consument betreffende zijn reis uitdrukkelijk schriftelijk zou moeten worden vermeld op deze bestelbon of algemeen schriftelijk zou moeten worden vastgelegd zodat de consument die geen genoegdoening heeft gekregen hiernaar kan verwijzen. Dat kan in de vorm van twee afzonderlijke rubrieken op de bestelbon, te weten een rubriek gewijd aan essentiële verzoeken van de reiziger en een andere aan de voorkeur van de reiziger.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties verwijzen in dat verband naar het akkoord dat op 13 mei 2004 gesloten werd tussen de sector en de consumenten, in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de FOD Economie om de modelcontracten van de sector te actualiseren en te voorzien in een lijst van vermeldingen die verplicht zijn voor elk reiscontract.

De in het kader van de overeenkomst op afstand vereiste schriftelijke bevestiging werd gevraagd door **deze vertegenwoordigers** om de contractanten rechtszekerheid te waarborgen.

Zij menen, dat het ook nuttig zou zijn om aan art. 12 van het voorontwerp een maximum bevestigingstermijn toe te voegen, vb. van 48 uren (via Internet) of van een week (via briefwisseling).

De vertegenwoordigers van de Middenstand wensen dat het begrip “partijen” in artikel 11 duidelijk zou worden gedefinieerd. Gezien de aanzienlijke uitbreiding van het toepassingsgebied van dit ontwerp in vergelijking met de bestaande wet, zou immers een groot aantal personen beoogd kunnen worden door dit begrip die moeilijk identificeerbaar zijn.

De Raad meent dat een schriftelijke bevestiging technisch niet altijd mogelijk is. In een aantal gevallen, bijvoorbeeld in de hotel- en ook culturele sector wordt een contract niet altijd schriftelijk afgesloten.

Ook moet, volgens **de Raad**, verduidelijkt worden welke middelen tot bevestiging mogelijk zijn. Een bevestiging van boeking via email zou moeten volstaan.

De vertegenwoordigers van de Middenstand stellen dat de door de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties voorgestelde uiterste termijn van 48 uren onhaalbaar is in de praktijk.

Artikel 14 §1

Paragraaf 1 bepaalt dat prijswijzigingen enkel kunnen indien de invloed van de facturen aanleiding geeft tot een verhoging of verlaging van 10% van de totale prijs. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** menen dat deze bepaling economisch totaal onverantwoord is omdat de winstmarges in de sector zeer laag zijn (+/-2%) Daarentegen bepaalt de laatste alinea dat indien de reiziger vaststelt dat hij zou kunnen recht hebben op een verlaging,

ongeacht of deze gelijk is aan meer of minder dan 10%, binnen de termijn van 20 dagen, hij op elk moment het prijsverschil van de reisverkoper kan terugvorderen. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** kunnen een dergelijk onevenwicht in de rechten en plichten van de partijen in een reiscontract niet dulden. **Diezelfde vertegenwoordigers** vragen dat enkel de Europese verplichtingen zouden worden hernomen want de maatregelen die hier worden genomen om een grotere bescherming te bieden aan de consument respecteren de proportionaliteitsvoorwaarden niet die vereist zijn om een grotere bescherming te bieden aan de consument. In veel gevallen vloeien prijsaanpassingen voort uit beslissingen van overheden (introductie taksen, belastingen, BTW-aanpassingen etc.)

Artikel 14§2

Opnieuw wordt er volgens **de vertegenwoordigers van de Middenstand** een groot onevenwicht geschapen tussen de partijen. Indien de prijsverhoging meer bedraagt dan 10% van de prijs (krachtens artikel 14§1 kan minder dan 10% niet) dan kan de reiziger wanneer hij het contract verbreekt een wettelijke intrest vorderen op het betaalde voorschot. Deze wettelijke intrest neemt aldus een bestraffende vorm aan, hetgeen onaanvaardbaar is omdat prijsverhogingen buiten de wil van de reisdienstverstrekker vallen.

Rekening houdend met het grote aantal klachten met betrekking tot prijssupplementen van de laatste jaren, met de nood aan juridische en administratieve vereenvoudiging en met het feit dat meer en meer flexibele prijzen worden gehanteerd, menen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** dat het ontwerp van wetshervorming het principe van vaste prijzen consequenter zou moeten garanderen door het ingewikkelde en moeilijk te controleren systeem van de prijssupplementen na het reserveren van een reis, af te schaffen. Bovendien zouden enkel uitzonderlijke omstandigheden prijsaanpassingen mogen toelaten. Zoals in andere sectoren is het momenteel trouwens mogelijk om een groot deel van de prijsschommelingen te dekken of te verzekeren als normale commerciële risico's.

Deze vertegenwoordigers menen dat als er een prijswijziging moet komen, dit moet gebeuren op basis van een representatieve formule die voor de consument begrijpelijk en gemakkelijk te controleren is.

Artikel 15

De vertegenwoordigers van de Middenstand kunnen op geen enkele wijze akkoord gaan met een onvoorwaardelijke hoofdelijke aansprakelijkheid tussen alle dienstverleners die bijdragen tot het afsluiten of uitvoeren van een reiscontract. Diezelfde vertegenwoordigers menen dat elke dienstverlener slechts aansprakelijk kan zijn voor de dienstprestaties of producten die hij dient te leveren.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat alles in het werk moet worden gesteld om de consument de mogelijkheid van een doeltreffend verhaal te bieden conform de doelstelling die door de Europese Commissie verdedigd wordt. In die optiek moet de consument zich dus zowel tot de verkoper als tot de organisator kunnen wenden om zijn rechten

te doen gelden. Als de éné tekortschiet moet de consument toch het recht behouden om zich tot de andere te wenden.

De solidariteit waarvan sprake in dit voorontwerp is dus in overeenstemming met de wens van de **vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties**.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt dat een reiziger recht heeft op een schadevergoeding van ten minste 20% ingeval de reisverkoper een reis dient te annuleren ten gevolge van overmacht.

De vertegenwoordigers van de Middenstand stellen dat dit artikel economisch niet verantwoord is: een reisverkoper die ten gevolge van overmacht de reis dient te annuleren, leidt zelf ook verlies. Volgens **deze vertegenwoordigers**, bovenop dat verlies, ook de terugbetaling van de reis voorzien en de reiziger vergoeden voor het geleden verlies, leidt tot een onevenwicht tussen contractspartijen en is onaanvaardbaar.

Ook stellen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** zich de vraag of er schadevergoeding verschuldigd is als een hotel, i.g.v. overmacht, voorziet in een soortgelijke kamer in een soortgelijk, nabijgelegen, hotel? Het komt als redelijk voor dat in dit geval het hotel geen (of slechts een zeer minimale) schadevergoeding verschuldigd is.

De vertegenwoordigers van de Middenstand vragen zich vervolgens ook af waarom in het ontwerp Balate niet is voorzien dat een reisverkoper het recht heeft het reiscontract zonder vergoeding te verbreken indien de reiziger niet op tijd betaalt. Diezelfde vertegenwoordigers spreken daarom van een onredelijk onevenwicht in hoofde van de rechten van de reisverkoper.

Artikel 20

De vertegenwoordigers van de Middenstand zijn ervan overtuigd dat elke dienstverlener slechts aansprakelijk zou mogen zijn voor de taak waarvoor hij instaat en verder voor de handelingen waarover hij een zekere controle uitoefent. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** wijzen erop dat het onderscheid dat in de huidige wet wordt gemaakt tussen reisorganisator en -bemiddelaar zeer nuttig is om een zeker evenwicht tussen die verschillende actoren te garanderen.

De vertegenwoordigers van de Middenstand betreuren dat één van de uitsluitingsgronden, voorzien in artikel 4, § 6 van de richtlijn 90/314/EEG, niet hernomen wordt. Het gaat om omstandigheden die voor de reisverkoper onvoorzienbaar zijn en die ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden.

De Raad wil erop wijzen dat de artikelen met betrekking tot de verbreking en de ontbinding van het contract punten bevatten die met het oog op juridische zekerheid meer precisering behoeven. Begrippen zoals "gevallen van overmacht", alsook "de ernst van de fout of de gebeurtenis die vreemd is aan het contract" zijn bron van uiteenlopende interpretatie en dus van geschillen.

De Raad verwijst overigens, voor een verdere toelichting van het vraagstuk, naar de studie gerealiseerd door Jos Speybrouck, in verband met de problematiek van de annulatie in geval van reiscontracten en annulatieverzekering. Zo stelt **hij** ook vragen bij het nut van een meer grondig debat, in zijn schoot, over deze problematiek en deze studie.

Artikel 22

De vertegenwoordigers van de Middenstand stellen vragen bij de schatting van de schade. Eerst en vooral wordt geen grens gesteld aan de materiële schade, in tegenstelling met de morele schade waar de schadevergoeding niet meer mag belopen dan driemaal de prijs van de reis. In de huidige reiscontractenwet wordt de aansprakelijkheid voor stoffelijke schade en derving van het reisgenot - voor zover de reisorganisator niet zelf de in het contract begrepen diensten levert - beperkt tot tweemaal de reissom. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** vragen zich ook af op welke grond de schade wordt geschat en vinden die bepaling disproportioneel. **Diezelfde vertegenwoordigers** zijn eveneens verontrust door de gevolgen van die onduidelijkheid. Door het ontbreken van een grens aan de schadevergoedingen die de reisverkopers verschuldigd kunnen zijn, wordt het moeilijk om hun activiteiten te verzekeren en dat is nochtans een voorwaarde die expliciet geëist wordt in dit ontwerp. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** vragen dan ook de nodige middelen te verschaffen die aan de betrokken actoren moeten toelaten te voldoen aan de verplichtingen voorgeschreven in deze tekst.

In dit artikel wordt bepaald dat de reiziger wordt vergoed voor “elke schade” die hij ondervond t.g.v. de niet-naleving van de contractuele verplichtingen door de reisverkoper.

Hoe wordt deze “schade” begroot?

De eerste paragraaf van dit artikel stelt dat de repatriëring onmiddellijk dient te gebeuren. Het woord “onmiddellijk” is totaal onaangepast en klopt niet met de werkelijkheid op het terrein. In bepaalde gevallen kan de dienstverlener immers in de onmogelijkheid verkeren om onmiddellijk aan de reiziger genoegdoening te geven, bepaalde bestemmingen worden bijvoorbeeld slechts wekelijks aangedaan. **De vertegenwoordigers van de Middenstand** aanvaarden niet dat in een dergelijke hypothese de reiziger schadevergoeding kan eisen van de reisverkoper.

Paragraaf 4 van dit artikel voorziet het recht op een morele schadevergoeding, die maximaal drie maal de prijs van de reis mag bedragen. Dit is volgens **de vertegenwoordigers van de Middenstand** in onevenwicht met art. 17 van het voorontwerp. In dit artikel wordt immers gesproken over de schadevergoeding waar de reisverkoper recht op heeft als de reiziger het contract verbreekt en wordt gesteld dat dit maximaal eenmaal de prijs van de reis mag zijn. Bovendien wordt in dit artikel ook met geen woord gerept over eventuele morele schadevergoeding voor de reisverkoper. Het begrip “schade” wordt niet nader bepaald.

Artikel 23 tot 25

Om opnieuw een zeker evenwicht te behouden tussen de rechten en plichten van de partijen, vragen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** dat, zoals in de buurlanden, het niet respecteren van die formaliteit zou gesanctioneerd worden. Indien de reiziger dus zijn klacht niet aangetekend indient binnen een maximumtermijn van drie maanden, pleiten de vertegenwoordigers van de Middenstand ervoor dat hij onherroepelijk elk eventueel recht op om het even welke schadevergoeding zou verliezen. Dit behoudens overmacht in hoofde van de reiziger.

De vertegenwoordigers van de Middenstand achten het beter een beroep te doen op de geschillencommissie Reizen om geval per geval het bedrag van de schadevergoeding te bepalen. De reizigers hechten immers niet allemaal hetzelfde belang aan de verschillende

dienstverleningen. De niet-uitvoering van een dienst die echt de vakantie van bepaalde mensen verknoeit, kan voor anderen een verwaarloosbaar detail zijn.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties stellen vast dat het ontwerp van wetsvorming geen rekening houdt met de realiteit van de artikelen. In de meeste gevallen ontvangt de consument die op zijn vakantiebestemming een klacht neerlegt immers geen klachtenformulier. Bovendien is het **voor deze vertegenwoordigers** onaanvaardbaar om een vervaldatum in te voeren voor het geval dat de consument zijn klacht niet schriftelijk bevestigt binnen de drie maanden.

Het voorontwerp houdt ook geen rekening met eventuele "transacties" die sommige operatoren ter plaatse aan de consument ter ondertekening voorleggen en die impliceren dat de consument afziet van zijn rechten. Dergelijke praktijken zouden volgens **hen** uitdrukkelijk in het ontwerp moeten worden gesanctionneerd.

Artikel 26

De vertegenwoordigers van de Middenstand vinden de verjaringstermijn van tien jaar te lang en vragen dat de termijn van artikel 30 van de wet van 16 februari 1994 zou worden hernomen. Bijkomend vragen diezelfde vertegenwoordigers dat, mocht het stelsel voorzien in dit ontwerp worden goedgekeurd, er een voorwaarde inzake de termijn waarbinnen de klacht moet worden ingediend aan zou verbonden worden. Dit is belangrijk om de rechten van de reisverkopers-tussenpersonen te vrijwaren. Na verloop van tijd het erg moeilijk kan zijn om regres uit te oefenen tegen de dienstverstrekker die de dienst geleverd heeft: naarmate de tijd vordert kan immers niet meer bewezen worden dat er effectief een probleem was met accommodatie of vervoer. De dienstverstrekker kan zijn activiteiten beëindigd hebben, failliet gaan etc.

Daarenboven wijzen **de vertegenwoordigers van de Middenstand** op artikel. 2271 van het B.W. dat bepaalt dat de rechtsvordering van hotelhouders en tafelhouders, wegens het verschaffen van woning en kost, reeds verjaart door verloop van zes maanden. Het schrappen of verlengen van de verjaringstermijn tot minstens drie jaar, zoals de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties vragen, zou het flagrante onevenwicht tussen reiziger en reisverkoper, dat toch al veel te vaak voorkomt in het voorontwerp, alleen maar onterecht versterken.

België is één van de zeldzame landen die in een specifieke en korte verjaringstermijn terzake voorzien. **De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** stellen vast dat deze termijn tot veel geschillen leidt, te meer omdat de onderhandelingen of pogingen tot verzoening deze termijn niet opschorten. De verlenging van deze termijn dringt zich volgens **hen** dus op, evenals de opschorting van de verjaring als de klacht behandeld wordt door een arbitragecollege of een bemiddelaar.

Artikel 35

Dit artikel voorziet een uitgestelde datum van inwerkingtreding voor het boeken van kamers. Dus zolang het koninklijk besluit dat de lijst van artikels of gedeelten van artikels die van toepassing zijn op dit soort contracten vaststelt niet bestaat, is de wet daarop niet van toepassing.

Buiten de vele onnauwkeurigheden wat de verplichtingen, de aansprakelijkheid en dergelijke meer betreft, zorgt het voorontwerp voor verwarring in de hotelsector. Zoals hierboven werd vermeld, is de wet niet van toepassing op de gewone boekingen van kamers zolang het koninklijk besluit niet is afgekondigd. De gemengde contracten die de boeking van een kamer en van een andere dienst omvatten vallen echter wel onder de wet van zodra deze van kracht wordt.

De vertegenwoordigers van de Middenstand stellen zich ook vragen bij de gevallen waar de hotelkamer geboekt wordt via een hotelwaardebon (bijvoorbeeld een Bongo-bon). De aflevering van een dergelijke bon valt onder de definitie in artikel 2, § 1, 1°, b), 2de lid en wordt niet beoogd in de uitzondering voorzien in § 2 van artikel 35. Gezien het solidariteitsbeginsel vergezeld van een resultaatsverbintenis die deze reglementering invoert, kan eruit afgeleid worden dat de wet ook volkomen van toepassing zou zijn op het hotel waar een kamer werd geboekt. Of moet men anders deze bepaling als volgt interpreteren: het boeken van een kamer valt automatisch binnen het kader van artikel 2, § 1, 1°, b), eerste lid, ongeacht de wijze waarop die boeking werd gemaakt. In dat geval is de wet niet van toepassing zolang geen enkel koninklijk besluit bestaat.

De vertegenwoordigers van de Middenstand vragen met aandrang dat er verduidelijkingen zouden gegeven worden betreffende de verschillende hierboven aangehaalde situaties teneinde verwarring te vermijden en de rechtszekerheid te waarborgen voor de dienstverleners uit de hotelsector, welke anders naargelang de wijze van boeking ofwel zullen geconfronteerd worden met de toepassing van de wet, ofwel niet. Vooral daar het onderwerp van het contract uiteindelijk hetzelfde blijft: de boeking van een hotelkamer.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat de verkopers van waardebonnen zoals vb. de Bongobons, zich aan dezelfde verplichtingen moeten houden als een reisorganisator en dus gehouden zijn aan een resultaatsverbintenis, naar het voorbeeld van een reisorganisator die autoreizen verkoopt.

4. Besluit

De vertegenwoordigers van de Middenstand brengen een ongunstig advies uit over het voorliggende ontwerp van wetshervorming en wensen dat deze tekst nooit rechtsgeldig zou worden.

De vertegenwoordigers van de Middenstand gaan ervan uit dat de verschillende argumenten die zij in dit advies en in het voorgaande uiteenzetten voldoende overtuigend zijn om te besluiten dat deze hervorming volkomen inopportuun is.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat dit ontwerp van wetshervorming een nuttig uitgangspunt is voor de aanpassing van de huidige wet betreffende de reisovereenkomsten. Het vertoont echter leemten en gebreken, zoals hierboven werd vermeld en het is dus absoluut noodzakelijk dat het wordt omgewerkt.

LEDEN EN WAARNEMERS AANWEZIG
OP DE PLENAIRE VERGADERING
VAN DE
RAAD VOOR HET VERBRUIK VAN 1STE FEBRUARI 2010
VOORGEZETEN DOOR DE HEER ROBERT GEURTS

1) Leden die de organisaties van de consumenten vertegenwoordigen:

Effectieve :	De heer De Bie	(Test-Aankoop)
	Mevrouw De Roeck-Isebaert	(Gezinsbond)
	Mevrouw Domont-Naert	(Test-Aankoop)
	De heer Ducart	(Test-Aankoop)

2) Leden die de organisaties van de productie vertegenwoordigen:

Effectieve :	De heer Gheur	(VBO)
	De heer Van Bulck	(Febelfin)
	De heer Vandeplass	(Essenscia)
	De heer Van Oldeneel	(Assuralia)
	De heer Walschot	(Agoria)

Plaatsvervangend:	De heer T'Jampens	(BVK)
-------------------	-------------------	-------

3) Lid die de organisaties van de distributie vertegenwoordigt:

Effectief :	De heer de Laminne de Bex	(Fedis)
-------------	---------------------------	---------

4) Lid die de organisaties van de middenstand vertegenwoordigt:

Effectief :	De heer Verhamme M.	(UNIZO)
-------------	---------------------	---------

Waarnemers :

Mevrouw Depreeuw (UNIZO)
De heer Vandercammen (OIVO)
De heer Willaert (OIVO)

BIJLAGE

Gezamenlijke standpunt ABTO – BTO – UPAV - VVR

WETSVOORSTEL 18/12/2008

**HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 16 FEBRUARI 1994 TOT REGELING VAN HET CONTRACT
TOT REISORGANISATIE EN REISBEMIDDELING
(INGEDIEND DOOR DE HEER OLIVIER MAINGAIN)**

ABTO, BTO, UPAV en VVR zijn de vier grootste en representatieve beroepsverenigingen van de reissector.

Inleiding

ABTO, BTO, UPAV en VVR hebben kennis genomen van het voorstel van de heer Maingain houdende de wijziging van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisebemiddeling.

Het voorstel beoogt de reisorganisatoren en de reisebemiddelaars daadwerkelijk te verplichten hun klanten mee te delen welke luchtvaartmaatschappij de vluchten verzorgt.

De indiener van het wetsvoorstel stelt vast dat Verordening nr. 2111/2005 weliswaar rechtstreeks van toepassing is in België, maar niet voorziet in een daadwerkelijke ontradende sanctie.

Daarom wordt voorgesteld Artikel 7, eerste lid, 2°, van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisebemiddeling aan te vullen met met een punt d), luidende:

«d) voor de prestaties van luchtvervoer, voor elk vluchtgedeelte, de identiteit van de contractuele vervoerder en, als het niet dezelfde is, die van de feitelijke vervoerder; voor de toepassing hiervan worden de begrippen «contractuele vervoerder» en «feitelijke vervoerder » verstaan zoals vastgesteld in het Verdrag tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationaal luchtvervoer, gedaan te Montreal op 28 mei 1999.».

Krachtens artikel 33 van de wet van 16 februari 1994 wordt de overtreding van de bepalingen van artikel 7 bestraft met een geldboete van 250 tot 10.000 frank.

Bespreking van het voorstel

A/ De Verordening (EG) nr. 2111/2006

" Artikel 11

Informatie over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij

1. Bij de reservatie licht de luchtvervoerscontractant de passagiers die een vervoerscontract met hem sluiten in over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij(en), ongeacht de vorm van de

reservering.

2. Indien de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij(en) op het moment van de reservatie nog niet bekend is, zorgt de luchtvervoerscontractant ervoor dat de reiziger in kennis wordt gesteld van de naam van de maatschappij(en) die waarschijnlijk als exploiterende luchtvaartmaatschappij voor de betrokken vlucht(en) zal/zullen optreden. In dat geval zorgt de luchtvervoerscontractant ervoor dat de reiziger wordt ingelicht over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij(en) zodra deze bekend is.

3. Wanneer zich na de reservatie een verandering voordoet in de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij(en) — ongeacht de reden voor deze verandering — neemt de luchtvervoerscontractant alle nodige maatregelen om de reizigers zo spoedig mogelijk van de verandering in kennis te stellen. De reizigers moeten hoe dan ook worden ingelicht bij de check-in of, als er bij overstappen op een aansluitende vlucht geen check-in meer plaatsvindt, bij het instappen.

4. De luchtvaartmaatschappij of de touroperator zorgt ervoor dat de betrokken luchtvervoerscontractant ingelicht wordt over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij(en) zodra die bekend is, met name indien zich in de identiteit een verandering voordoet.

5. Indien een ticketverkoper niet is ingelicht over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij, kan hij niet aansprakelijk worden geacht voor niet-naleving van de verplichtingen van dit artikel.

6. De verplichting van de luchtvervoerscontractant om de reiziger in te lichten over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij wordt vermeld in de algemene verkoopvoorwaarden die voor het vervoerscontract gelden."

Artikel 2 definieert het begrip luchtvervoerscontractant -ticketverkoper als volgt:

"Luchtvervoerscontractant": een luchtvaartmaatschappij die een vervoerscontract met de passagier afsluit of, indien het contract een pakket met een touroperator omvat, de touroperator. Elke ticketverkoper wordt eveneens als een luchtvervoerscontractant beschouwd.

"Ticketverkoper": een verkoper van een vliegticket die geen luchtvaartmaatschappij of touroperator is en die, hetzij voor een afzonderlijke vlucht of als onderdeel van een pakket, een vervoerscontract met een reiziger tot stand brengt."

B/ Analyse wetsvoorstel:

De verplichtingen van de luchtvervoercontractant (de luchtvaartmaatschappij, touroperator, ticketverkoper) worden duidelijk omschreven in de verordening (EG) 2111/2005 van 14 december 2005. Deze heeft rechtstreekse werking en verplicht reisorganisatoren en reisbemiddelaars vandaag al om de identiteit van de vervoerder mee te delen aan de klant.

Het wetsvoorstel dat voorligt wijkt op verschillende punten af van de verordening:

Wetsvoorstel Maingain

Tijdstip informatie :

De reisorganisator en reisbemiddelaar zijn verplicht :

Voor de aanvang van de reis en ten laatste 7 kalenderdagen voor de vertrekdatum volgende inlichtingen te verstrekken...

Verordening 2111/2005

Tijdstip informatie :

Zodra gekend, ten laatste bij check in of instappen (zie ook considerans 14)

Strafbepalingen

Boete van 250 tot 10000 frank

Uitsluitingsgronden

Niet bepaald

Definities

Reisorganisator - reisbemiddelaar

Strafbepalingen

Artikel 13 voorziet dat lidstaten moeten voorzien in strafsancties. Er mag geen discriminatie worden gemaakt tussen verschillende vervoerscontractanten

Uitsluitingsgronden

Art.11,5° Ticketverkoper is niet aansprakelijk indien hij niet werd ingelicht over identiteit exploiterende vervoermaatschappij.

Definities

Luchtvaartmaatschappij, touroperator, ticketverkoper

→ De definities bevatten inhoudelijke verschillen. Zo kan de ticketverkoper een vervoerscontract met de reiziger tot stand brengen als onderdeel van een pakket. Wanneer men verwijst naar de touroperator heeft men het wellicht over een partij die het economisch risico van de vlucht mee draagt, de operaties mee kan sturen.

BESLUIT:

Wat sancties betreft pleiten ABTO, BTO, UPAV en VVR

- voor een regeling die alle partijen omvat en dus niet enkel de reisorganisatoren en reisbemiddelaars.

Daarenboven :

- Artikel 13 van de richtlijn verplicht de lidstaten om toe te zien op de naleving van de verordening en sancties te voorzien. De verplichtingen betreffen in eerste orde de luchtvaartmaatschappijen/touroperators-producenten en subsidiair pas de tussenpersonen.

De bescherming van de consument wordt gegarandeerd door de rechtstreekse werking van de verordening.

Een regeling via de reiscontractenwet is niet opportuun.

De definities wijken op verschillende punten af.

Dit schaadt de rechtszekerheid en kan ook een schending van het evenredigheidsbeginsel impliceren.